

## ICM (*International Confederation of Midwives*) alus dokument/põhikiri

### Rahvusvaheline ämmaemandate eetikakoodeks

#### Sissejuhatus

Rahvusvahelise ämmaemandate konföderatsiooni eesmärgiks on kogu maailmas parendada hooldus standardeid, mis on suunatud naistele, lastele ja peredele, läbi ämmaemandate arengu, hariduse ja asjakohase rakendamise. Kooskõlas selle eesmärgiga sätestab ICM järgmise koodeksi juhendamaks ämmaemandate haridust, praktikat ja uurimustöid. Koodeks tunnustab naisi kui inimõigusi omavaid isikuid, püüab leida õigust kõigile inimestele ja võrdset juurdepääsu tervishoiu teenustele ning põhineb võrdsel vastastikusel austusel, usaldusel kõigi ühiskonna liikmete vahel.

Koodeks käsitleb ämmaemandate eetilisi mandaate, mis on kooskõlas ämmaemandate rahvusvahelise eesmärgi definitsiooniga ja ICM standarditega, edendamaks naiste ja vastsündinute tervist ja heaolu perekonna kui ühiskonna tasandil. Selline hooldus võib hõlmata naise reproduktiivse elutsükli raseduseelsest ajast kuni menopausini ja elulõpuni. Need volitused hõlmavad, kuidas ämmaemandad on seotud teistega; kuidas nad praktiseerivad ämmaemandust; kuidas nad järgivad erialaseid kohustusi ja kuidas ämmaemandad töötavad tagamaks elukutse terviklikkuse.

#### Eetikakoodeks

##### **I. Ämmaemandate suhted**

- a. Ämmaemandad loovad suhtluse individuaalselt naistega, kellega nad jagavad olulist teavet, mis viib informeeritud otsusteni, nõustavad hooldusplaanide osas ja aktsepteerivad naiste valikuid
- b. Ämmaemandad toetavad naiste/perede õigust osaleda aktiivselt otsuste tegemisel, mis puudutab neile pakutavat teenust/hooldust
- c. Ämmaemandad tagavad naistele/peredele võimaluse kaasa rääkida teemadel, mis puudutavad neid endid ning mis mõjutab naiste ja perede tervist nende kultuuris/ühiskonnas

- d. Ämmaemandad, üheskoos naistega, töötavad poliitika- ja rahastamisasutustega määratlemaks naiste vajadusi tervishoiu teenustele ning tagamaks ressursside õiglase jaotuse arvestades prioriteete ning võimalusi.
- e. Ämmaemandad toetavad üksteist erialaselt ja aktiivselt toetavad eneseväärikuse hindamist
- f. Ämmaemandad teevad koostööd teiste tervishoiu töötajatega lugupidavalt, nõustades ja vajadusel konsulteerides, kui naiste hooldus vajadused ületavad ämmaemanda pädevuse
- g. Ämmaemandad tunnustavad inimeste vahelist sõltuvust nende tegutsemis valdkonnas ja püüab aktiivselt lahendada võimalikke konflikte
- h. Ämmaemandal on vastutus käituda moraalselt, sealjuures säilitada moraalset enesehinnangut

## II. Ämmaemandate praktika

- a. Ämmaemandad hoolitsevad naiste ja lapseootel perede eest, austades kultuurilist mitmekesisust ning samal ajal tehes tööd, et nendes samades kultuurides eemaldada kahjulikke praktikaid.
- b. Ämmaemandad julgustavad vähendama ootust, et ükski naine ega tüdruk ei oleks kahjustatud rasedust planeerides ega raseduse ajal.
- c. Ämmaemandad kasutavad ajakohaseid, tõenduspõhiseid, professionaalseid teadmisi, et säilitada kompetensi ämmaemanda praksiste kõigis keskkondades ja kultuurides.
- d. Ämmaemandad vastavad psüühilistele, füüsilistele, emotsionaalsetele ja vaimsetele vajadustele, mida naine otsib tervishoiust, olenemata nende oludest (mittediskrimineerimine).
- e. Ämmaemandad tegutsevad efektiivsete eeskujudena tervise edendamisel läbi naiste elutsükli, perede ja teiste tervishoiutöötajate jaoks.
- f. Ämmaemandad otsivad aktiivselt isiklikku, vaimset ja professionaalset arengut läbi ämmaemanda karjääri, integreerides seda arengut nende praktikasse.

## III. Ämmaemandate professionaalne pädevus

- a. Ämmaemandad hoiavad naiste konfidentsiaalset infot, et kaitsta nende õigust privaatsusele ja jagavad seda infot siis, kui see on seadusega ette nähtud.
- b. Ämmaemandad vastutavad oma otsuste ja tegude eest ning on vastutavad naiste ees, neid jälgides.

- c. Ämmaemandatel on õigus mitte osaleda tegevuses mis on nende jaoks sügavalt moraalselt vastuvõetamatu, rõhutades individuaalsele südametunnistusele ei tohiks naine ilma jääda olulisest terviseteenusest.
- d. Ämmaemandad, kes kohusetundest keelduvad osutamast naise poolt soovitud teenust, peab suunama naise teise teenuse osutaja poole, kus sellist teenust saab pakkuda.
- e. Ämmaemandad mõistavad kahjulikke tagajärgi mida põhjustavad eetilised ja inimeste õiguste rikkumised naiste ja vastsündinute tervisele ja töötavad selle nimel , et neid rikkumisi kõrvaldada.
- f. Ämmaemandad osalevad tervishoiupoliitika arengus ja täitmisel, mis edendab tervist kõigile naistele ja lapseootel peredele.

#### **IV. Teadmiste ja praktika edendamine ämmaemanduses.**

- a. Ämmaemandate areng kindlustab, et nende teadmised põhinevad tegevustel, mis kaitsevad naiste õigusi isikutena.
- b. Ämmaemandad arendavad ja jagavad teadmisi läbi erinevate protsesside, nagu eksperthinnang ja uurimistöö.
- c. Ämmaemandad panustavad ämmaemandustudengite formaalsesse haridusse ja ämmaemandate jätkuharidusse.

Vastu võetud Glasgow Rahvusvahelisel Nõukogu kohtumisel, 2008

Läbi vaadatud ja vastu võetud Praha Nõukogu kohtumisel, 2014

Järgmine läbivaatus 2020.

EÄÜ juhatuse poolt kinnitatud 2019.aastal.